

Euroopa Liidu Üldkohus valmistub vastu võtma täiendavaid kohtunikke

Täiendavate kohtunike ametisse astumine kujutab endast Euroopa Liidu kohtute ülesehituse reformi kolmandat etappi

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2015. aasta määrus (EL, Euratom) 2015/2422, millega muudetakse protokoll nr 3 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta (edaspidi „põhikiri“), moodustab Euroopa Liidu kohtute ülesehituse reformi õigusliku raamistiku. Selles on ette nähtud Üldkohtu kohtunike arvu suurendamine kolmes järjestikuses etapis, mille eesmärk on saavutada 2019. aasta septembriks olukord, kus Üldkohus koosneb kahest kohtunikust iga liikmesriigi kohta.

Üldkohus, mis praegu koosneb 46 kohtunikust, võtab 26. septembril 2019 vastu seitse täiendavat kohtunikku. Uute kohtunike vande andmine kujutab endast kolmandat ja ühtlasi viimast etappi 2015. aastal käivitatud reformist.

Seda silmas pidades on Üldkohus võtnud mitmesugust laadi meetmeid, et viia ellu kohtu laiaulatuslik muudatus ja võimaldada suurenenud kohtunikonnal tõhusalt töötada.

Esiteks töötati välja uus kohtukorraldus, võttes arvesse kohtusse kuuluvate kohtunike suurenenud arvu. Üldkohtu kodade arvu suurendatakse üheksalt kümnele. Iga koda hakkab koosnema viiest kohtunikust, välistamata võimalust moodustada kuuest kohtunikust koosnevaid kodusid, kui kõik kohtunikud on ametisse nimetatud.

Teiseks, selleks et võimaldada mitmekesisemaid kohtukoosseise, vaadati üle nende moodustamise viis. Praegu jaguneb viieliikmeline koda kaheks alaliseks koosseisuks, mida juhib sama koja president. Üldkohus otsustas, et tulevikus suurendatakse koosseisude arvu ning tagatakse nendes kohtunike rotatsioon. Viieliikmelisest kojast saab moodustada kuus koosseisu ja kuueliikmelisest kojast kümme koosseisu.

Kolmandaks muudeti (15 kohtunikust koosneva) suurkoja moodustamise viisi, et võimaldada kohtunikel, kes ei ole kodade presidendid, järgemööda suurkojas osaleda. Erinevalt praegusest moodustamise viisist, milles on ette nähtud Üldkohtu presidendi, asepresidendi ja kõikide kodade presidentide ning selle koja kohtunike osalemine, millele kohtuasi algselt määrati, on uues moodustamise viisis ette nähtud, et suurtõttu kuuluvad Üldkohtu president, asepresident ja piiratud arv kodade presidente, selle koja kohtunikud, millele kohtuasi algselt määrati, ning kohtunikud, kes määratakse kordamööda vastavalt ametialase vanemuse järjestusele ja ametialase vanemuse ümberpööratud järjestusele.

Neljandaks otsustas Üldkohus näha ette kodade spetsialiseerumise. Nii hakkavad Üldkohtu kümnest kojast neli tegelema avaliku teenistuse kohtuasjadega¹ ja kuus lahendama intellektuaalomandi kohtuasju.² Kõik ülejäänud kohtuasjad jaotatakse kõikide kodade vahel.

¹ Tegemist on hagidega, mis esitatakse ELTL artikli 270 alusel ja teatud juhtudel protokoll Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta artikli 50a alusel.

² Tegemist on hagidega, mis on esitatud Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ameti (EUIPO) apellatsioonikodade ja Ühenduse Sordiameti apellatsiooninõukogude otsuste peale.

Selles kontekstis jättis Üldkohus kehtima kohtuasjade jaotamise süsteemi – kohandades seda küll kodade suhtelise spetsialiseerumise arvessevõtmiseks –, mis on ette nähtud tema kodukorras ja mis põhineb rotatsiooni reeglil, millest on võimalik teha erandeid kohtuasjade vahelise seotuse (kohtuasjad, millel on sama ese või mis kuuluvad samasse rühma või mis on õiguslikult sarnased) tuvastamise korral ning töökoormuse tasakaalustatud jaotuse tagamiseks.

Viiendaks otsustas Üldkohus tugevdada kohtu presidendi ja asepresidendi osalemist õigusemõistmises. Nende vastutusala ulatusest tulenevatel põhjustel jäadi selle juurde, et president ja asepresident ei tegutse kohtukoosseisudes täismahuga kohtunikena. Seevastu otsustati, et kohtu president asendab edaspidi kohtunikku, kellel esineb takistus (praegu tagab asendamise asepresident). Lisaks hakkab asepresident, kelle esmatähtsaks ülesandeks jääb kohtupraktika ühtsuse säilimisele kaasaaitamine, osalema iga koja viieliikmelises laiendatud koosseisus ühes kohtuasjas aasta kohta.

Üldkohtu otsused on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ja on juba kättesaadavad Curia veebisaidil.³

[Suurkoja koosseis](#) (ELT 2019, C 172, lk 2)

[Kohtuasjade kodade vahel jaotamise kriteeriumid](#) (ELT 2019, C 246, lk 2)

[Asendaja määramine kohtunikule, kellel esineb takistus](#) (ELT 2019, C 263, lk 2)

Need otsused on tehtud ajavahemikuks 26. septembrist 2019 kuni 31. augustini 2022.

Nende meetmetega kavatseb Üldkohus, keda toetavad tema kantselei ja institutsiooni ühised teenistused, õigussubjektide huvides saada kõige suuremat võimalikku kasu oma kohtunikkonna laienemisest, mille seadusandja on ette näinud. Eesmärk teha kvaliteetseid otsuseid võimalikult lühikese aja jooksul on edaspidigi tema alaline prioriteet.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127

³ Ajavahemikuks 1. septembrist kuni 26. septembrini 2019 võttis Üldkohus vastu otsuse Üldkohtu tegevuse jätkumise kohta (ELT 2019, C 238, lk 2).